831/09

Den 16. november 2009 blev i sag nr. 75.603:

xxxx xxxxxx xxxxxxxx
xxxx xxxxxx xxx xx
xxxx xxxxxxx

mod

Lærernes Pension,
Forsikringsaktieselskab
Tuborg Boulevard 3
2900 Hellerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har en arbejdsmarkedspensionsordning i Lærernes Pension, Forsikringsaktieselskab, klager over, at selskabet har afvist at udbetale invalidepension og yde præmiefritagelse fra sin sygemelding i 1999, og at selskabet i øvrigt har henvist til, at kravet delvis er forældet.

Selskabet har anerkendt, at klageren er mindst 2/3 uarbejdsdygtig i perioden 1/3 2006 til 31/12 2006 og har bevilget fulde midlertidige ydelser og præmiefritagelse i denne periode. Fra 1/1 2007 har selskabet anerkendt et midlertidigt erhvervsevnetab på halvdelen. For tiden fra 16/7 2004 til sygemeldingen i november 2005 har selskabet ikke vurderet, at klageren opfylder betingelserne for at få tilkendt midlertidig invalidepension, og endelig har selskabet gjort forældelse gældende for tiden før 16/7 2004.

Den tegnede forsikring giver ret til fuld invalidepension og/eller fuld præmiefritagelse, når forsikredes erhvervsevne grundet sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne, og halve ydelser og halv præmiefritagelse, såfremt erhvervsevnen er nedsat med halvdelen. Der er en karenstid på 3 måneder.

Klageren, der er født i 1967, har efter folkeskolens 10. klasse taget HF-enkeltfag, og blev i 1998 færdiguddannet som lærer. I perioden 1992-1998 i forbindelse med lærer-

uddannelsen fik hun to børn. I 1999 blev hun ansat som lærer på en skole med autistiske børn. Hun blev sygemeldt fra sit job som lærer i august 1999 grundet angst, idet hun selv var af den opfattelse, at stress udløste angstlidelsen. Hun var herefter sygemeldt til december 2000 og blev i sygeforløbet opsagt fra sit job.

I kommunalt regi blev der herefter iværksat et erhvervsafklarende forløb - initialt inden for kantineområdet og efterfølgende inden for pædagogområdet. Der blev endelig bevilget revalideringsstøtte til pædagoguddannelsen, som hun afsluttede pr. 30/6 2005. Hun var herefter opført som ledig i sin A-kasse frem til sygemeldingen den 28/11 2005 grundet angst.

Der blev fra 30/3 2006 iværksat virksomhedspraktik i en børnehave. Afslutningsvis i forløbet arbejdede hun 18 timer ugentligt. Kommunen vurderede, at klageren ikke havde problemer med at leve op til de faglige krav, der stilledes til en pædagog. Hendes problem lå i at kunne kontrollere sin angst, hvorfor hun i arbejdet havde behov for at være under trygge rammer. Det vurderedes, at hun ikke var i stand til at arbejde fuldtids, ligesom hun ikke var i stand til at arbejde alene med børn og forældre. Afslutningsvis fremgik bl.a. af ressourceprofilnotat af 9/5 2007:

> "**Teammøde d. 19-04-07**
> Der ligges vægt på, at hun psykisk er meget skrøbelig, og at der ikke skønnes at være behandlingsmuligheder, som vil kunne bedre arbejdsevnen. Tilstanden skønnes at være varig.
> Der ligges også vægt på, at K. er afprøvet af flere omgange, og at det uanset arbejdets art ikke har været muligt at optræne arbejdsevnen, således at der var grundlag for selvforsørgelse. Der er således ikke belæg for at K. med revalidering til ikke psykisk belastende arbejde vil kunne bedre arbejdsevnen.
> Der stilles spørgsmålstegn ved, om det har været hensigtsmæssigt at revalidere K. til pædagog, idet det er psykisk belastende. Revalideringsmulighederne skønnes udtømte på denne baggrund."

Over for selskabet har klageren foretaget anmeldelse om helbredsmæssige forhold den 1/6 2007 modtaget i selskabet 16/7 2007. Af anmeldelsen fremgik bl.a., at hun led af panikangst, som udløstes ved belastning og stress, ligesom hun havde let til stress, udbrændthed og deraf panikangst. På spørgsmålet i anmeldelsen om, hvorvidt hun modtog sociale eller arbejdsmarkedsydelser, har hun angivet at være ansat i fleksjob 18-20 timer ugentligt pr. 1/6 2007.

Ved skrivelse af 5/9 2007 har selskabet anført, at klageren er vurderet at være berettiget til midlertidig halv invalidepension fra 16/7 2007, idet selskabet samtidig gjorde opmærksom på, at tiden forud for fremsættelsen af kravet ikke kunne imødekommes og henviste i den forbindelse til forsikringsbetingelsernes afsnit C, § 4, stk. 2. I sin baggrund for vurderingen har selskabet anført:

> "Vurderingen er foretaget på baggrund af dit ansøgningsskema, og lægelige oplysninger fra egen læge samt akter fra A. Kommune.
>
> Vi vurderer din erhvervsevne til at være nedsat med mindst to tredjedele fra 1. sygedag den 28. november 2005 til 1. januar 2006, hvor din arbejdsprøvning er slut. Vi vurderer din erhvervsevne er midlertidigt nedsat med halvdelen fra den 1. januar 2006."

Klageren har i reaktion på selskabets skrivelse af 5/9 2007 i skrivelse af 8/1 2008 til selskabet bl.a. anført:

> "**Først skal jeg meddele, at jeg pr. 1. januar 2008 er ansat i flexjob i A. Kommune.**
>
> Dernæst vil jeg anføre, at jeg ikke er enig i LP's begrundelse for vurderingen af min arbejdsevne. Hvordan kan den stige fra den ene dag til den anden?
> I skriver 'Vi vurderer din arbejdsevne til at være nedsat med mindst to tredjedele fra 1. sygedag den 28. november 2005 til 1. januar 2006, hvor din arbejdsprøvning er slut. Vi vurderer din arbejdsevne er midlertidig nedsat med halvdelen fra den I. januar 2006'
> Jeg vurderer selv, at min arbejdsevne er uændret, siden min allerførste sygemelding i 1999. Jeg er pr. 1. januar 2008 ansat i et 18 timers centralt finansieret flexjob, uden for mine to fag:
> Folkeskolelærer og pædagog idet jeg ikke magter denne type jobs. Jeg finder derfor intet belæg for at vurdere, at min arbejdsevne er forbedret, tværtimod. Rammerne omkring min ansættelse: max. 18 timer, fri hver onsdag, max. 1,5 km fra mit hjem, arbejdstid skal ligge først på dagen, ikke for store ansvarsområder.
>
> Min psykiske og fysiske tilstand, i forhold til arbejdsmarkedet, er siden min første sygemelding i august 1999 uændret, og jeg mener derfor, at LP ikke kan se bort fra perioden august 1999 til 28. november 2006. Det er derfor min påstand, at LP skal lægge datoen august 1999 til grund for afgørelse om pension, idet min tilstand altså siden da er uændret. Siden min første sygemelding i august 1999 har jeg hele tiden troet og håbet på, at min lidelse var forbigående, men tiden har vist, at det er en stationær lidelse.
>
> Først i maj måned 2007, har jeg fra A. kommune modtaget en afgørelse i sagen og er blevet tilkendt et flexjob, og er pr. 1. januar 2008 startet i et egentligt flexjob. På baggrund af ovenstående samt min hidtil uafklarede situation, har jeg først sent i forløbet set det muligt at foretage en endelig anmeldelse til LP.
>
> Jeg stiller mig endvidere uforstående overfor, at jeg ikke har modtaget en klagevejledning i forbindelse med afgørelsen fra LP."

I skrivelse dateret april 2008 til klageren har selskabet bl.a. anført:

> "**Rettelse til brev af 5. september 2007**

Datoen 1. januar 2006 i brevet er en fejl, og det beklager vi. Der skulle have stået 1. januar 2007.

Afsnittet vedrørende vurderingen skulle have lydt: 'Vi vurderer din erhvervsevne til at være nedsat med mindst to tredjedele fra 1. sygedag den 28. november 2005 til 1. januar 2007, hvor din arbejdsprøvning er slut. Vi vurderer din erhvervsevne er midlertidigt nedsat med halvdelen fra den 1. januar 2007.'

Tilkendelsestidspunkt
I september 2007 blev du bevilget midlertidig halv invalidepension fra 16. juli 2007, fordi du ikke havde ansøgt om pensionen inden et år efter, at du blev sygemeldt. Forældelsesreglen er nu ændret, så en ansøgning skal være modtaget inden tre år efter sygemeldingen.

Vi har derfor revurderet din ansøgning efter de nye forældelsesregler, og vi har bevilget midlertidig invalidepension fra 1. marts 2006, hvor din erhvervsevne har været nedsat uafbrudt i tre måneder. På det tidspunkt vurderer vi, at din erhvervsevne er midlertidigt nedsat med to tredjedele af den fulde erhvervsevne, og du bevilges derfor fuld midlertidig invalidepension fra 1. marts 2006 til og med 31. december 2006.

Jf. den nye forældelsesregel kan vi gå tre år tilbage og bevilge en invalidepension, hvis betingelserne for den er opfyldt. I dit tilfælde kan du tidligst bevilges invalidepension fra 16. juli 2004 svarende til 3 år før vi modtog din ansøgning. På det tidspunkt var du under revalidering til pædagog. Inden du fik bevilget revalidering formåede du i tre forskellige virksomhedspraktikker (A. Kunstmuseum, S.C.S. og Børnehaven R.) at arbejde 25 timer ugentligt. Du gennemførte som planlagt uddannelsen til pædagog og havde i uddannelsesforløbet en forventning om efterfølgende, at kunne arbejde på deltid ca. 30 timer på normale vilkår. Efter revalideringen raskmeldes du, og tager efterfølgende børnepasningsorlov frem til sygemeldingen i november 2005.

På baggrund heraf vurderer vi din erhvervsevne under revalideringen til at være mere end halvdelen, og du opfylder derfor ikke betingelserne til midlertidig invalidepension fra et tidspunkt før sygemeldingen i november 2005.

Midlertidig halv invalidepension
Fra 1. januar 2007 vurderer vi med baggrund i resultatet af din virksomhedspraktik i K.K.'s Børnehave, at din erhvervsevne forsat er nedsat med halvdelen men ikke med 2/3 af den fulde erhvervsevne. Det fremgår af akter fra Jobcenter C., at din maksimale arbejdstid under virksomhedspraktikken var 21 timer, men at det forårsagede mange sygemeldinger. Det fremgår yderligere, at du mener, at 16-18 arbejdstimer om ugen, er det maksimale, du magter.

Da 16-18 timer svarer til mellem en tredjedel og halvdelen af normal tid (37 timer), vil den midlertidige fulde invalidepension derfor blive nedsat til halvdelen med virkning fra 1. januar 2007."

Over for nævnet har klageren i klage af 8/2 2009 nedlagt påstand om, at selskabet anerkender, at hendes arbejdsevne er uændret siden 1999 og har til støtte herfor henvist til sagens bilag.

Selskabet har over for nævnet ved skrivelse af 3/9 2009 fastholdt sin afgørelse og har til støtte herfor bl.a. anført:

"Den 5. september 2007 traf vi afgørelse om invalidepension og tilkendte klager midlertidig halv invalidepension fra den 16. juli 2007 (Bilag …). Ved en fejl gav vi ikke klager klagevejledning i dette brev, ligesom vi fejlagtigt kom til at skrive '1. januar 2006' i stedet for '1. januar 2007', jf. bilag ...

Klager klagede over vores afgørelse ved brev af 8. januar 2008, modtaget hos os den 21. januar 2008 (Bilag …). Ifølge klagers egne oplysninger er hun startet i et egentligt fleksjob den 1. januar 2008.

Vi revurderede sagen i april 2008 (Bilag …) samtidig med, at vi berigtigede ovennævnte slåfejl og gav klager oplysning om muligheden for at klage til Ankenævnet for Forsikring. I forbindelse med revurderingen tilkendte vi pr. kulance klager midlertidig invalidepension fra 1. marts 2006 i stedet for 16. juli 2007, fordi vi havde vedtaget en praksis om at anvende de nye mere gunstige regler om forældelse på alle vores medlemmer, uanset om de havde krav på det.
…
Når vi foretager en selvstændig vurdering af, om erhvervsevnen skønnes nedsat med mindst to tredjedele eller halvdelen af den fulde erhvervsevne, tager vi udgangspunkt i oplysninger om medlemmets helbredstilstand og behandlingsforløb. Dette sammenholder vi med oplysninger om de erhvervsmæssige tiltag, kommunen gør.

Er medlemmet i virksomhedspraktik efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og modtager sygedagpenge eller kontanthjælp, er det - uanset timetal - ikke til hinder for, at der kan udbetales invalidepension, da det skønnes at have karakter af forrevalidering.

Iværksætter kommunen derimod en egentlig revalidering i form af en uddannelse, som følges i fuldt omfang, eller en ansættelse med løntilskud på mere end 20 timer om ugen, skønnes medlemmet ikke berettiget til invalidepension.

På det tidspunkt i juli 2004, hvor vi fandt, at medlemmet qua de ændrede forældelsesregler kunne være berettiget til invalidepension, var hun i gang med uddannelsen til pædagog, som hun ifølge det oplyste tog som merituddannelse på fuld tid. Forud for uddannelsen havde medlemmet endvidere gennemgået et halvt års virksomhedsrevalidering, hvor arbejdstiden var 25 timer om ugen.

Efter afslutningen af uddannelsen i juni 2006 , blev medlemmet ledigmeldt i arbejdsløshedskassen og var dermed i princippet til rådighed for arbejdsmarkedet, indtil hun - afbrudt af en periode med forældreorlov - blev sygemeldt på ny i november 2005.

På denne baggrund fandt vi først medlemmet berettiget til invalidepension fra 3 måneder efter sygemeldingen i november 2005, dvs. fra 1. marts 2006. Her har vi vurderet klager ud fra hendes aktuelle helbredstilstand, fordi hun ikke længere var i et revalideringsforløb, som tilfældet var, da vi ud fra vores ovennævnte praksis vurderede hendes erhvervsevne til at være nedsat med mere end 2/3.

Forældelse
Krav om udbetaling af invalidepension og/eller ydelse af præmiefritagelse i tilfælde af invaliditet skal fremsættes inden et år efter det tidspunkt, da forsikringstageren har fået kundskab om de omstændigheder, der begrunder kravet, jf. C § 4, stk. 2, i forsikringsbetingelserne.

Ifølge de for klager gældende forsikringsbetingelser (bilag …) er hun ikke berettiget til udbetaling af invalidepension for tiden forud for fremsættelsen af kravet, hvis dette først rejses efter, at der er forløbet et år. Da klager først rejste sit krav den 16. juli 2007, er hun således ikke berettiget til invalidepension fra tiden før denne dato.

Vi har vurderet, at klager har haft kundskab om de omstændigheder, der begrunder hendes krav, før hun indsender anmeldelse om helbredsmæssige forhold/får bevilget fleksjob, idet hun i en længere periode har været både sygemeldt og under revalidering. Hun har således kunne ansøge om invalidepension allerede ved den første sygemelding den 11. august 1999.

Med vores kulancemæssige praksis for udbetalinger på trods af de gældende forældelsesregler har vi valgt at foretage en vurdering af, om klager var berettiget til invalidepension fra den 16. juli 2004. Vi har imidlertid vurderet, at klagers erhvervsevne ikke var nedsat med 2/3 eller halvdelen fra den 16. juli 2004 til slutningen af november 2005. Klager er således ikke blevet tilkendt invalidepension fra før 3 måneder efter denne dato, jf. C § 4, stk. 1."

Der har efterfølgende været korrespondance, uden at dette har bibragt sagen afgørende nyt.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**§ 1. Definition af invaliditet/erhvervsevnetab**

Ret til fuld invalidepension og/eller fuld præmiefritagelse ved invaliditet indtræder, når forsikredes erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til en tredjedel eller derunder af den fulde erhvervsevne.

Stk. 2. Er erhvervsevnen på grund af sygdom eller ulykkestilfælde nedsat til halvdelen, er forsikrede berettiget til halv invalidepension og/eller halv præmiefritagelse ved invaliditet. Den anden halvdel af forsikringen kan videreføres med præmiebetaling eller omskrives til præmiefri forsikring, jævnfør 'Betingelser vedrørende præmiebetalingen', § 3, og for denne del gælder reglerne i stk. 1.

…

§ 4. Ikrafttræden og ophør af invalidepension og/eller præmiefritagelse ved invaliditet

Udbetaling af invalidepension og/eller ydelse af præmiefritagelse ved invaliditet træder i kraft den dag, nedsættelsen af erhvervsevnen har varet uafbrudt i tre måneder. Præmiebetalingen ophører efter bestemmelserne i § 2 i 'Betingelser vedrørende præmiebetalingen'.

Stk. 2. Krav om udbetaling af invalidepension og/eller ydelse af præmiefritagelse i tilfælde af invaliditet skal fremsættes inden et år efter det tidspunkt, da forsikringstageren har fået kundskab om de omstændigheder, der begrunder kravet. Forsikringen omfatter ikke udbetaling for tiden forud for fremsættelsen af kravet, hvis dette først rejses efter, at der er forløbet et år."

Nævnet udtaler:
Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet at kunne lægge til grund, at klageren har kendt til sit krav allerede fra sin første sygemelding i august 1999. Da klageren først har indsendt anmeldelse 1/6 2007, som blev modtaget i selskabet den 16/7 2007, har hun ifølge forsikringsbetingelserne først krav på ydelser efter 16/7 2007.

Selskabet har kulancemæssigt udbetalt midlertidig fuld invalidepension fra 1/3 2006 til 31/12 2006. Fra 1/1 2007 har selskabet vurderet, at klagerens arbejdsevne ikke længere er nedsat med 2/3, men med halvdelen og har udbetalt halve midlertidige ydelser efter dette tidspunkt.

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren ikke har sandsynliggjort et erhvervsevnetab på 2/3 efter den 1/1 2007 og kan derfor ikke kritisere selskabets afgørelse.

Som følge af det anførte

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen
formand